

Boverkets Konstruktionsregler, EKS 10

Seminarium i samarbete mellan CIR och Boverket

1 december 2015

Föreläsare för det här avsnittet
är Lars Nygård, Byggnadsinspektör –
Stockholms Stad, 1 december 2015

Utveckling inom byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

Byggnadsstadgan 1959 (BABS, SBN)

- Precisa tekniska krav i lagstiftningen.
- Staten och kommunen tog ansvaret för byggnadskontrollen.
- Byggnadsinspektörerna i kommunal tjänst utförde besiktningar och granskade konstruktionshandlingar och övriga tekniska handlingar.

Plan- och bygglagen PBL 1987 (NR)

- Precisa tekniska krav.
- Fortsatt statlig och kommunal byggnadskontroll

Utveckling inom byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

- 1995 Ändring av plan- och bygglagen, samt lag om tekniska egenskapskrav PBL, PBF, BVF och BVL)
- Boverkets byggregler (BBR infördes): Innehåller funktionskrav, samhällets minimikrav på ett byggnadsverk
- Byggherre begreppet infördes. Byggherren är den ansvarige enligt PBL.
- Två separerade processer, bygglov – bygganmälan
- Dålig koppling mellan bygglov och bygganmälan
- Dålig insyn i byggprocessens genomförandeskede.

Utveckling inom byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

- I bygganmälanskedet kallades till byggsamråd och beslutades om kontrollplan.
- Byggherren behövde bara anmäla en kvalitetsansvarig och komplettera med en kontrollplan för att starta en byggnation.
- Vid ärendeavslut var det aldrig tal om möte på plats. Slutbevis utfärdas när handlingarna inkom, men byggnaden kunde tas i bruk utan slutbevis.
- Byggnadsinspektörens roll blev mer otydlig då inga besiktningar utfördes av kommunen
- Många ärenden avslutades aldrig med slutbevis.
- Mer administration än tidigare. En halvering av byggnadsinspektörerna i kommunal tjänst genomfördes. Mycket kompetens försvann.

Utveckling av byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

- 2011 Nya PBL träder i kraft den 2 maj
- Sammanhållen process
- Parterna inom byggprocessen mera beroende av varandra
- Uppskärpning av kontrollen
- Bättre dialog med aktörerna i byggprocessen
- Byggnadsinspektörens arbetsplatsbesök ger en process med mer insyn och bättre samarbete med alla aktörer.

Utvecklingen av byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

- **Flera moment än tidigare bygglagstiftningar:**
- Bygglov
- Tekniskt samråd,
- Startbesked,
- Arbetsplatsbesök,
- Slutsamråd,
- Interimistiska slutbesked (skall i första hand användas för etappvisa inflyttningar)
- Slutbesked

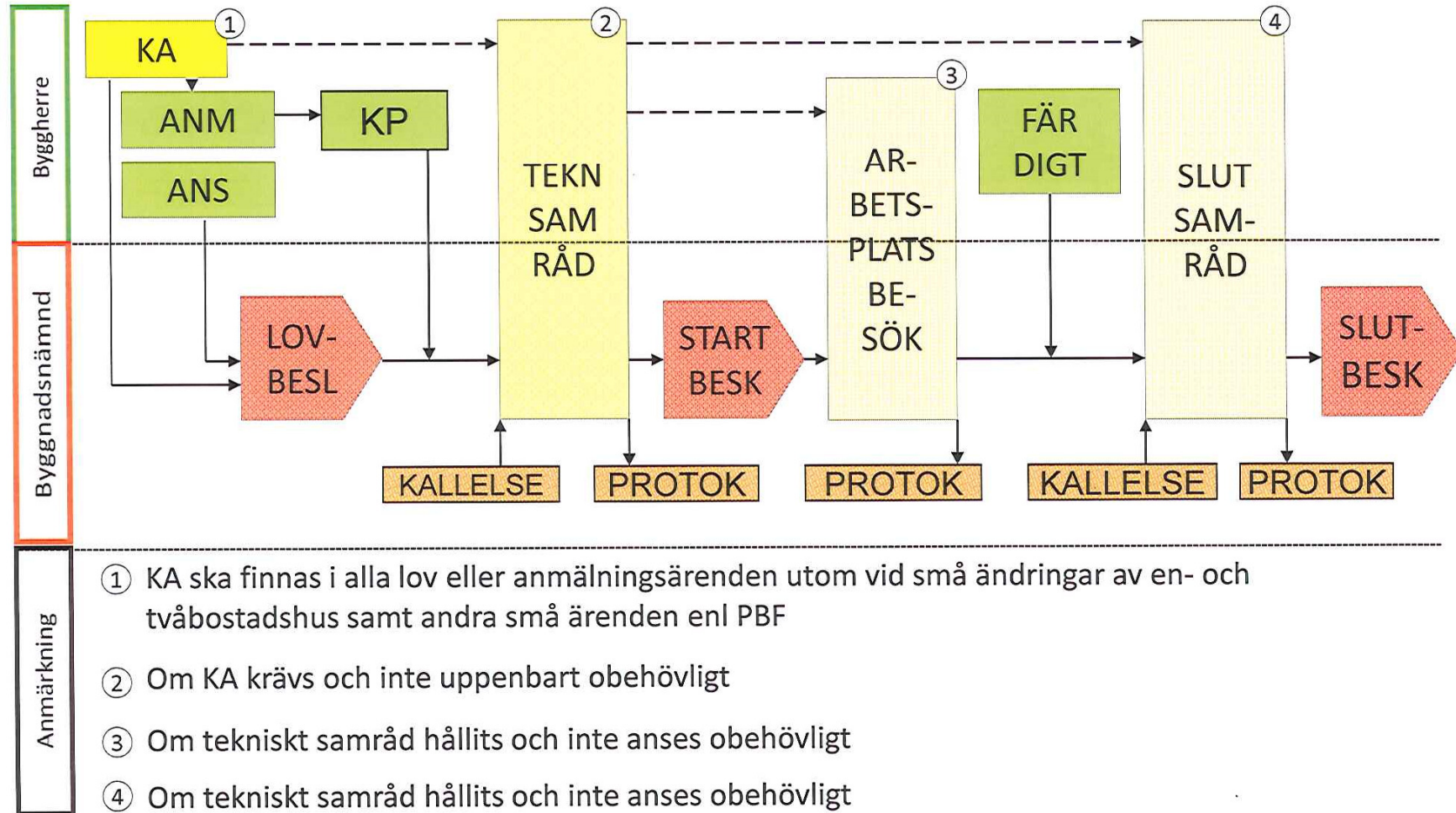
Utveckling av byggkontrollen

Byggnadsinspektörens roll

- Vid det tekniska samrådet är det bra att byggnadsinspektören informerar om vilken roll alla har i byggprocessen.

BYGGPROCESSEN

Normalfallet

Byggprocessen (genomförandeskedet)

Kontrollplan enligt 10 kap 6 och 7 §§ PBL skall finnas i alla ärendetyper

Kontrollplan

- Ska finnas för en åtgärd som kräver bygg-, rivnings- eller marklov eller anmälan och ska anpassas till det enskilda fallet
- Kontrollplan för rivning ersätter rivningsplan
- Fastställs av BN i samband med startbesked

Kontrollplanen ska vara anpassad till omständigheterna i det enskilda fallet och ha den detaljeringsgrad som behövs för att på ett ändamålsenligt sätt säkerställa att:

Kontrollplan

Kontrollplanens innehåll 10 kap 6 § PBL

- Vilka kontroller som ska göras och vad kontrollerna ska avse
- Vem som ska göra kontrollerna
- Vilka anmälningar som skall göras till BN
- Vilka arbetsplatsbesök som BN ska göra och när besöken ska ske
- Vilket farligt avfall som rivningsåtgärder kan ge upphov till
- Hur farligt avfall och annat avfall ska tas hand om

Kontrollens utförande 10 kap 8 § PBL

Av kontrollplanen ska framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

- Inom ramen för byggherrens egenkontroll
eller
- Av någon certifierad sakkunnig

Det är BN som bedömer om egenkontrollen i ett projekt är tillräcklig eller inte

Krav på byggnadsverkets tekniska egenskaper

8 kap 4 § PBL

Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaperna som är väsentliga i fråga om

- 1. Bärförmåga , stadga och beständighet**
2. Säkerhet i händelse av brand
3. Skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö
4. Säkerhet vid användning
5. Skydd mot buller
6. Energihushållning och värmeisolering
7. Lämplighet för avsett ändamål
8. Tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga
9. Hushållning med vatten och avfall

Vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla första stycket framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap 2 §

Tekniskt samråd

Tekniskt samråd 10 kap 14 § PBL

- Byggnadsnämnden (BN) skall snarast kalla till tekniskt samråd om:
 - det krävs en kontrollansvarig (KA)
 - ett tekniskt samråd inte är uppenbart obehövligt
 - byggherren har begärt ett tekniskt samråd
- Skriftlig kallelse skickas till byggherren, KA och övriga som BN bedömer ska närvara
- BN ska föra protokoll

Vad går man igenom det tekniska samrådet 10 kap 19 § PBL

- Arbetets planering och organisation
- Byggherrens förslag till kontrollplan
- Om samrådet avser en rivningsåtgärd, där det förekomst av tänkbart farligt finns
- Behov av BN:s arbetsplatsbesök eller andra tillsynsåtgärder
- Behov av färdigställandeskydd
- Behov av utstakning
- Ytterligare handlingar som ska inlämnas inför beslut om kontrollplan eller startbesked
- Behovet av ytterligare tekniska samråd
- BN skall upplysa byggherren om tillstånd behövs från annan myndighet
- Behovet av ytterligare sammanträden

Vilka frågor kan tas upp i det tekniska samrådet?

- Konstruktörens beskrivning av den bärande konstruktionen
- Dimensioneringskontroll av stommen
- Beskrivning av särskilt kritiska moment i utförandeskedet
- Arbetsordningen vid montage eller ingrepp i bärande konstruktion
- Montageplan
- Viktiga kontrollmoment
- Demonteringsplan vid rivning av byggnader
- Konstruktörens medverkan under utförandeskedet
- Intyg och utlåtanden avseende utförandet av den bärande konstruktionen
- Utlåtande avseende totalstabiliteten
- Behovet av tredjepartsgranskning
- Behovet av en huvudkonstruktör för ett projekt

Kommunens roll

Hur fungerar dagens regelverk för att säkra upp och minska byggfelen i byggandet kommunerna (Stockholms Stad)?

- Genom införande av sanktionsavgifter har startbesked och slutbesked fått en större betydelse jämfört med tidigare lagstiftningar.

Vid det tekniska samråd kan tydliga krav ställas när det är det gäller krav på bärförmåga, stadga och beständighet?

- Se tidigare redovisning

Hur omfattande projekteringsunderlag kräver inspektörerna?

- Byggnadsnämnden skall ta ställning till om byggherren med sin kontrollorganisation kan antas kunna uppfylla BBR:s tekniska egenskapskrav.

Kommunens roll

Hur färdiga konstruktionshandlingar finns vid det tekniska samrådet?

- Beroende på konstruktionens komplexitet krävs olika typer av handlingar.

T ex. Vid ändring av byggnad krävs att man redovisar befintlig byggnads förutsättningar.

- Vilka svaga punkter måste utredas?
- En riskbedömning av ingrepp i befintlig konstruktion.
- Ett förslag för hur den ändrade bärande konstruktionen skall utformas kompletterad med en arbetsgång eller beskrivning

Ska en inspektör ge startbesked för delar av bygget som vid tidpunkten för det tekniska samrådet ännu inte är färdigprojekterade?

- Ja det kan vi göra. Ibland ges startbesked för att påbörja arbetet med grundläggning (schaktning, sprängning, pålning) och bottenplatta.

Slut